

Kvalitet sirovog mlijeka u BiH

Trenutno stanje i izazovi

Vedat Pašić, dr.vet.med
predsjednik Udruženja mljekarske industrije u BiH

Mostar, 26.02.2025. godine

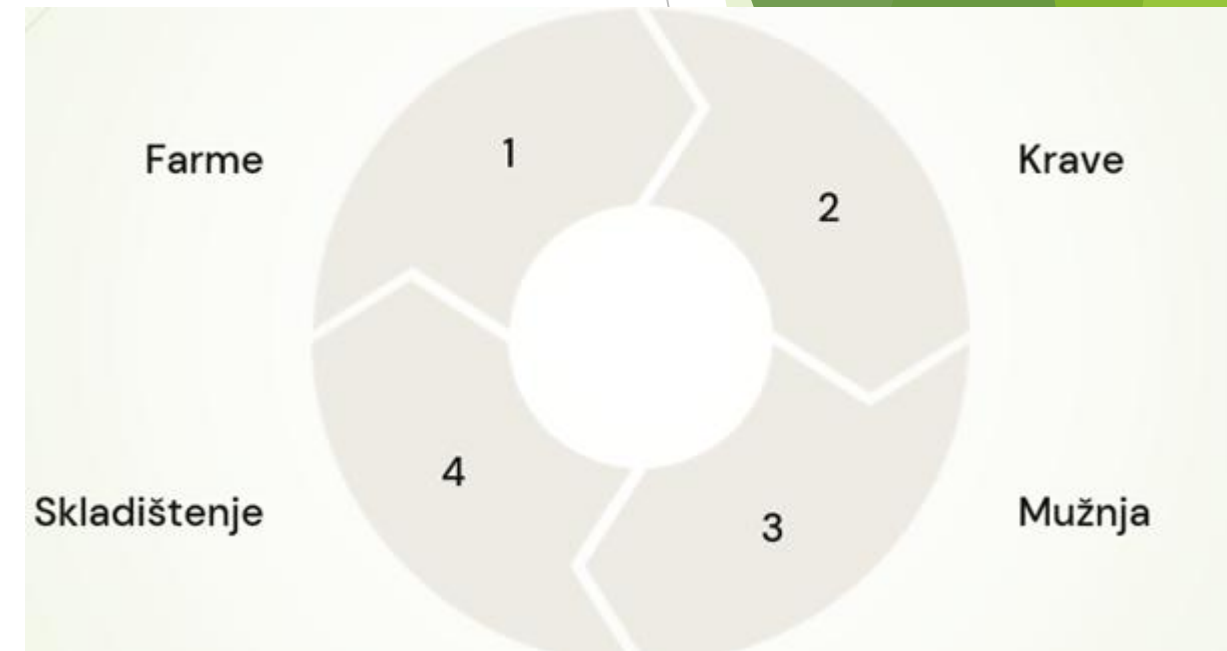
Proizvodnja mlijeka u BiH

Godišnja proizvodnja: oko 600 miliona litara

Glavne regije: sjeverni i centralni dijelovi BiH

Vrste mlijeka: kravlje, ovčje i kozje

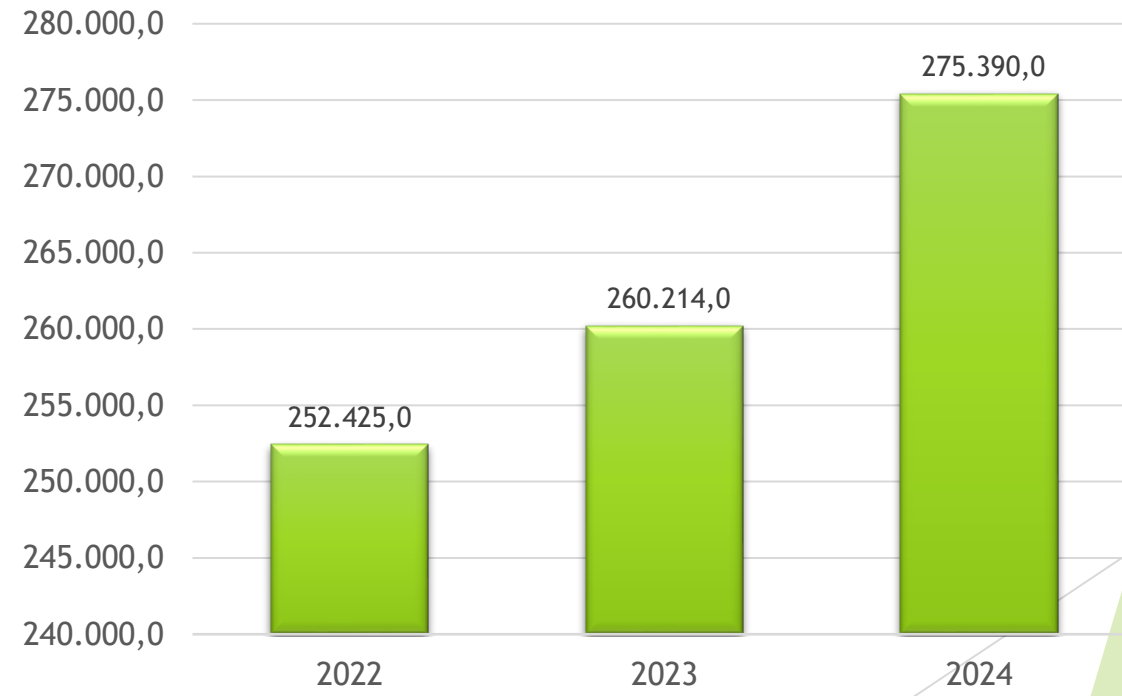
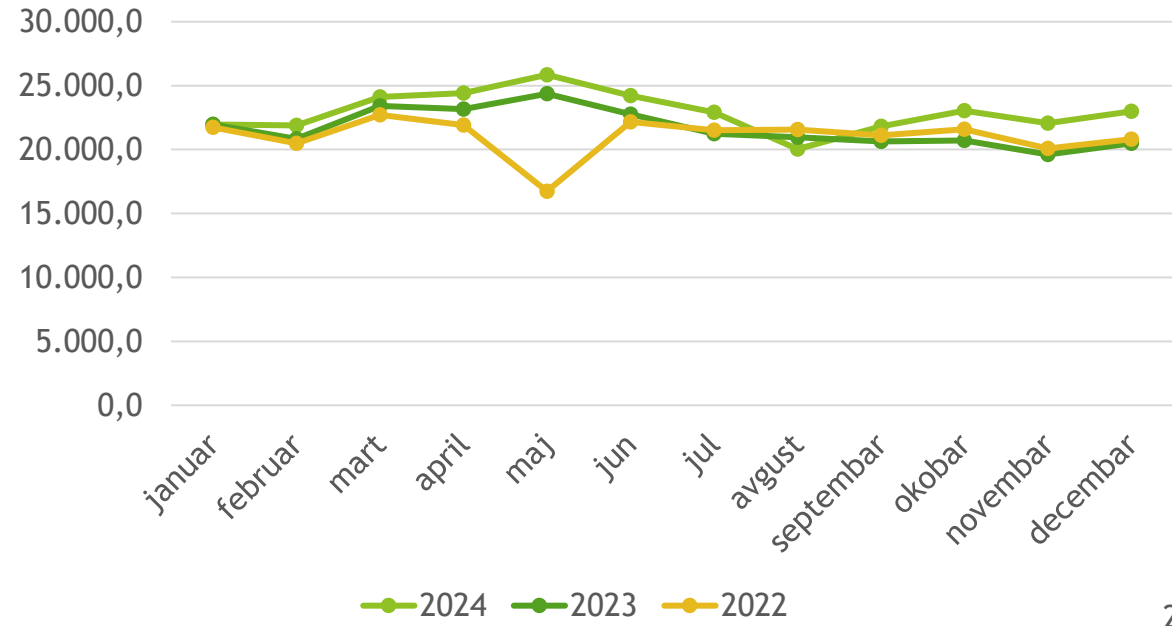
Prerada mlijeka: Većina mljekara u BiH proizvode konzumno mlijeko, fermentirane proizvode, sir i druge mliječne proizvode

Otkup mlijeka u BiH

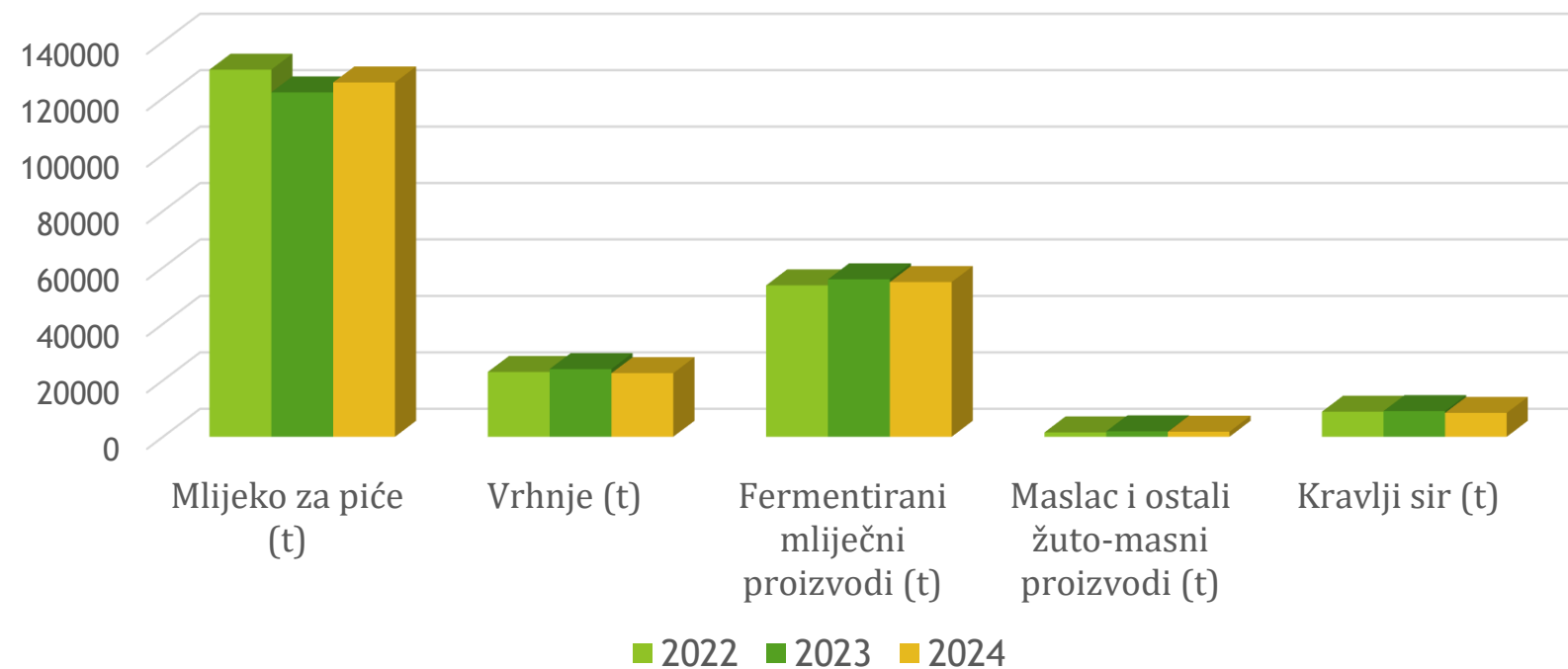

godina	januar	februar	mart	april	maj	jun	jul	avgust	septembar	oktobar	novembar	decembar
2024	21.966	21.897	24.128	24.427	25.853	24.224	22.928	20.040	21.823	23.043	22.061	23.000
2023	21.971	20.837	23.426	23.169	24.364	22.769	21.245	20.972	20.630	20.714	19.619	20.498
2022	21.737	20.490	22.713	21.903	16.744	22.166	21.516	21.571	21.114	21.584	20.075	20.812

Prerada mlijeka

Godina	2022	2023	2024
Mlijeko za piće (t)	130086	122047	125542
Vrhnje (t)	22951	23985	22529
Fermentirani mliječni proizvodi (t)	53644	55771	54809
Maslac i ostali žuto-masni proizvodi (t)	1533	1920	1782
Kravljji sir (t)	8859	9076	8442

Zakonski okvir i standardi kvalitete mlijeka

Propisi

- ✓ Zakon o hrani BiH
- ✓ Pravilnik o sirovom mlijeku BiH
- ✓ Uredbe, Uputstva i drugi normativni akti.

Standardi

- ✓ Higijenski paket

Kontrola

- ✓ Nadležna tijela u BiH

Mikrobiološka ispravnost i higijenski standardi

Propisi definišu:

- ✓ Kvalitetu sirovog mlijeka prema sadržaju mliječne masti i proteina, te
- ✓ Mikrobiološki kvalitet prema prisustvu broja bakterija i somatskih ćelija;

1

Bakterije i somatske ćelije

Važnost kontrole broja bakterija i somatskih ćelija u sirovom mlijeku.

2

Higijena

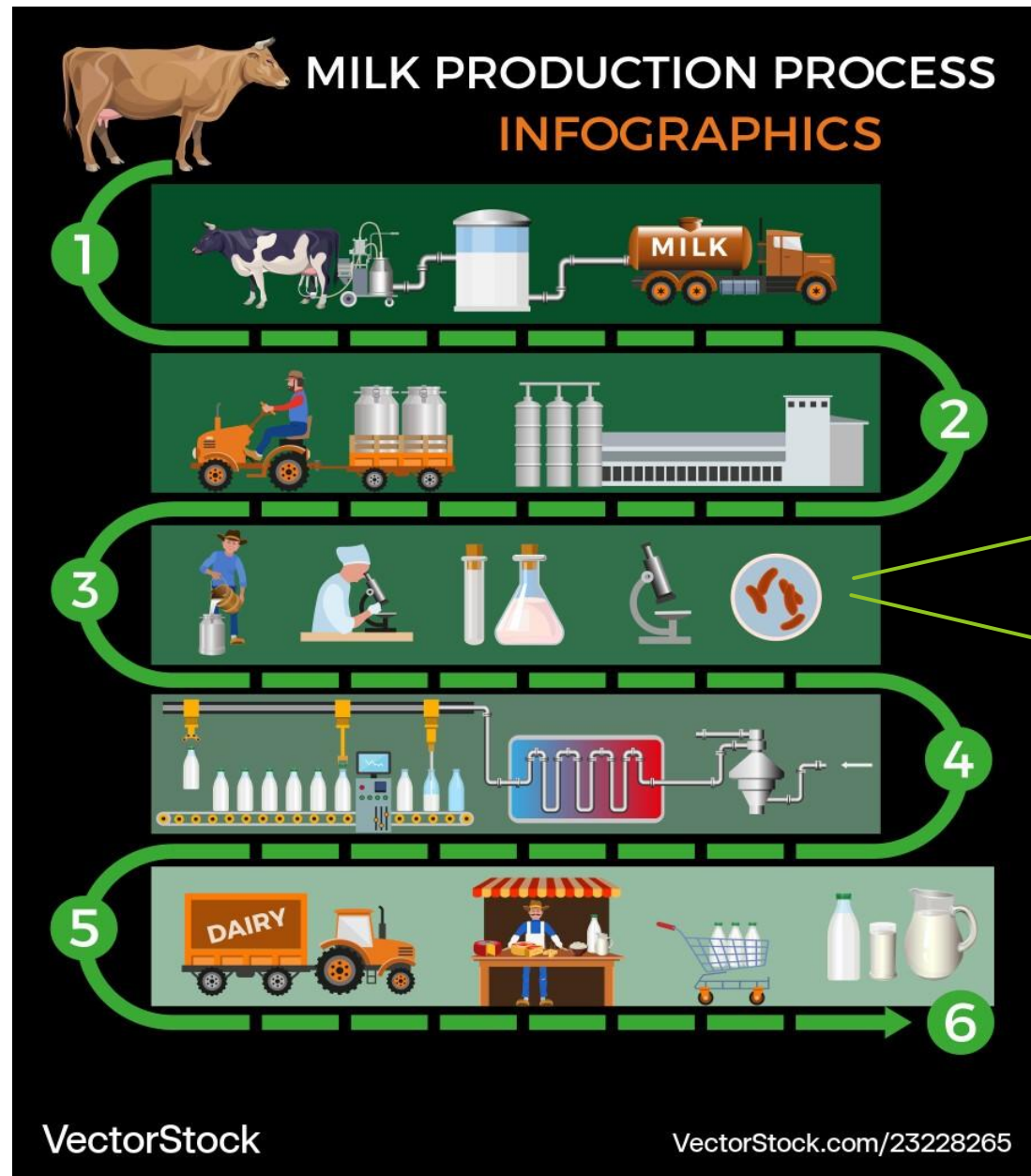
Higijenski standardi tokom mužnje i skladištenja mlijeka.

3

Zdravlje

Uticaj mikrobiološke ispravnosti na zdravlje potrošača.

Prikaz preuzimanja mlijeka do krajnjeg korisnika

Vanjski
laboratorij

Interni
laboratorij

Faktori koji utiču na kvalitet mlijeka

sanitarni uslovi i higijena muže

Zdravlje i
higijena
životinja

Čistoća
okoliša

Okruženje
muže

Muža

Oprema
za mužu

Voda

Faktori koji utiču na kvalitet mlijeka

Ishrana i zdravlje krava

Izbalansiran
obrok

Sijeno

Paša

Silaža

Koncentrat

Voda

Zdravlje životinja

► Zoonoze

Breuceloza

Leptospiroz
a

Tuberkuloza

► Bolesti vimena

Mastitis

Veterinarski nadzor nad zdravljem muznih krava i kvalitetom mlijeka

Redovni veterinarski pregledi zdravlja stoke

Vođenje redovne evidencije brojnosti grla, umatičenje, veterinarska evidencija rada na farmama

Kontrola prisustva antibiotika i toksina u mlijeku i stočnoj hrani

Mikrobiološke analize i higijenski standardi na farmama

Uvoz mlijeka i izvoz mliječnih prerađevina za period 2022/23. god. (KM) i (kg)

Uvoz mlijeka i mliječnih prerađevina za period 2022/23. god. (KM)			
Tarifna glava i naziv proizvoda	2022.	2023.	Index promjene (%)
UKUPNO:	225.306.485	230.468.727	2,29

Uvoz mlijeka i mliječnih prerađevina za period 2022/23. god. (kg)			
Tarifna glava i naziv proizvoda	2022.	2023.	Index promjene (%)
UKUPNO:	55.625.737	57.725.885	3,78

Izvoz mlijeka i mliječnih prerađevina za period 2022/23. god. (KM)			
Tarifna glava i naziv proizvoda	2022.	2023.	Index promjene (%)
UKUPNO:	114.562.240	131.034.941	14,38

Izvoz mlijeka i mliječnih prerađevina za period 2022/23. god. (kg)			
Tarifna glava i naziv proizvoda	2022.	2023.	Index promjene (%)
UKUPNO:	67.163.901	67.787.063	0,93

Otkup mlijeka u BiH

Problemi:

- ✓ Nedosljednost u primjeni važećih zakonskih propisa
- ✓ Nedostatak infrastrukture na farmama za proizvodnju mlijeka
- ✓ Transparentniji nadzor od štale do stola
- ✓ Jači inspekcijski nadzor nad farmama
- ✓ Stalna edukacija farmera

Zaključak

Kvalitet sirovog mlijeka je ključan za razvoj mliječne industrije

Veterinarska kontrola, modernizacija farmi i kvaliteta mliječnih grla mogu unaprijediti sektor mljekarstva

Perspektive izvoza postoje, ali zahtijevaju neprestano usklađivanje s EU standardima

**Hvala na
pažnji!**

